

Marija Žižytė-Eidetienė

KONTAKTINĖ INFORMACIJA

Adresas Akademijos g. 2, Vilnius LT-08412, Lithuania
Tel. Nr.: +370 5 272 98 38
El. paštas: marija.zizyte@gamtc.lt
<https://orcid.org/0000-0002-2487-3792>
<https://www.researchgate.net/profile/Marija-Zizyte-Eidetiene>

IŠSILAVINIMAS

- 2005 – 2009 Biomedicinos mokslų srities biologijos krypties (01 B) (mikrobiologija, bakteriologija, virusologija, mikologija – B 230) daktaro laipsnis (Vilniaus universitetas ir Gamtos tyrimų centras Botanikos institutas).
Disertacijos tema: “Runkelių rizomaniją sukeliančio viruso identifikacija ir molekulinė charakteristika”, vadovas – habil. dr. Juozas Benediktas Staniulis, konsultantas – prof. Jari Valkonen.
Tyrimų sritis: virusologija, elektroninė mikroskopija, molekuliniai biologijos metodai.
- 2002 – 2004 Vilniaus Universitetas, Biochemija / Magistras.
Magistrinio darbo tema: “*Pseudomonas mendocina* 3121-1 lipazės imobilizacija ir katalizinis aktyvumas glicerolizės reakcijose”.
Darbas atliktas Vilniaus Universitete, Biochemijos ir biofizikos katedroje.
Tyrimų sritis: enzimologija, lipazės katalizuojamų esterifikacijos reakcijų tyrimas, plonasluoksnė chromatografija.
- 1998 – 2002 Vilniaus Universitetas, Biochemija / Bakalauras.
Darbo tema: “Lipazės iš *Pseudomonas mendocina* 3121-1 specifiškumo tyrimas”.
Darbas atliktas Vilniaus Universitete, Biochemijos ir biofizikos katedroje.
Tyrimų sritis: enzimologija lipazės fiziko-cheminių savybių nustatymas, spektrofotometrija.

DARBO PATIRTIS

- 2023 10 – iki dabar **Vyresnioji mokslo darbuotoja**
Augalų patologijos laboratorija, Gamtos tyrimų centras
- 2018 02 – 2023 10 **Mokslo darbuotoja**
Augalų patologijos laboratorija, Gamtos tyrimų centras
- 2010 10 – 2018 02 **Jaunesnioji mokslo darbuotoja**
Fitovirusų laboratorija, Gamtos tyrimų centras
(nuo 2017 07 01 – Augalų patologijos laboratorija)
- 2010 02 – 2010 10 **Specialistė**
Fitovirusų laboratorija, Gamtos tyrimų centras
- 2009 10 – 2010 02 **Jaunesnioji mokslo darbuotoja**
Fitovirusų laboratorija, Botanikos institutas
- 2005 10 – 2009 10 **Doktorantė**
Fitovirusų laboratorija, Botanikos institutas
- 2005 05 – 2005 10 **Vyr. Laborantė**
Fitovirusų laboratorija, Botanikos institutas

MOKSLINIAI INTERESAI

Tyrimų sritis: Augalų patogenai, jų genomų charakterizavimas, augalų ligų sukėlėjų plitimo būdai, jų daroma žala ir galima augalų ligų kontrolė. Metodai: elektroninė mikroskopija; įvairūs imunofermentinės analizės (IFA) metodai: tiesioginė dvisluoksniu antikūnų sumuštinio IFA (*angl.* DAS-ELISA), tiesioginė trisluoksniu antikūnų sumuštinio IFA (TAS-ELISA); PCR metodai: atvirkštinės transkripcijos polimerazinė ciklinė reakcija (*angl.* AT-PCR), lizdinė PCR (*angl.* nested PCR), daugybė AT-PCR (*angl.* multiplex RT-PCR), serologiškai imobilizuoto patogeno AT-PCR (*angl.* immunocapture RT-PCR); nukleo rūgščių (DNR ir RNR) išskyrimas ir išvalymas; DNR elektroforezė bisakrilamidiniame ir agaroziniame gelyje; genų klonavimas; restrikcijos fragmentų ilgio polimorfizmas (RFLP); sekoskaitos būdu gautų nukleotidinių sekų analizė; nukleotidinių bei amino rūgščių sekų palyginimai; pradmenų kūrimas (LaserGene DNASTar programos paketas), filogenetinių evoliucinių medžių konstravimas (MegaX, ClustalX, TreeView kompiuterinės programos); genų sekų analizė naudojant tarptautinio genų banko (NCBI) duomenis (Blast; ClustalW; EMBOSS Transeq programos).

PUBLIKACIJOS

Moksliniai straipsniai „Clarivate Analytics Web of Science“ duomenų bazės leidiniuose, turinčiuose citavimo rodiklį:

1. Dėlkus M., **Žižytė-Eidetienė M.**, Ivanauskas A., Valiūnas D. 2025. First Report of ‘*Candidatus Phytoplasma trifolii*’-Related Strain Associated with Vaccinium Reddish Witches’-Broom Disease of European Blueberry in Lithuania. – *Plant Disease*, in press. <https://doi.org/10.1094/PDIS-11-24-2431-PDN>
2. Dėlkus M., **Žižytė-Eidetienė M.**, Ivanauskas A., Valiūnas D. 2024. First Report of Lingonberry Stunted Yellows Disease of *Vaccinium vitis-idaea* associated with ‘*Candidatus Phytoplasma trifolii*’-Related Phytoplasma Strain in Lithuania. – *Plant Disease*, 108(5): 1391. <https://doi.org/10.1094/PDIS-02-24-0284-PDN>
3. Jankovska-Bortkevič, E., Jurkonienė S., Gavelienė V., Šveikauskas V., Mockevičiūtė R., Vaseva I., Todorova D., **Žižytė-Eidetienė M.**, Šneideris D., Prakas P. 2023. Dynamics of Polyamines, Proline, and Ethylene Metabolism under Increasing Cold in Winter Oilseed Rape. – *International Journal of Molecular Sciences*, 24(14):11402. <https://doi.org/10.3390/ijms241411402>.
4. Ivanauskas A., Valiūnas D., Rimsaitė J., Danilov J., Šneideris D., **Zižyte-Eidetiene M.**, Wei W. 2022. New genetically distinct phytoplasmas and insect carriers associated with pine tree disease revealed by a survey in Curonian Spit, Lithuania. – *Canadian Journal of Forest Research*, 52 (1): 1–8 . <https://doi.org/10.1139/cjfr-2021-0152>.
5. Šneideris, D., Ivanauskas, A., **Žižytė, M.**, Valiūnas, D. 2021. secA gene suitability for fast and easy identification of Phytoplasmas by RFLP analysis. – *European Journal of Plant Pathology*, 160 (3): 737–743. <https://doi.org/10.1007/s10658-021-02262-3>.
6. Valiūnas D., Jomantiene R., Ivanauskas A., Šneideris D., **Zižyte-Eidetiene M.**, Shao J., Yan Z., Costanzo S., Davis R. E. 2019. Rapid detection and identification of ‘*Candidatus Phytoplasma pini*’-related strains based on genomic markers present in 16S rRNA and *tuf* genes. – *Forest Pathology*, 49(6): e12553. <https://doi.org/10.1111/efp.12553>.
7. Urbanavičienė L., Šneideris D., **Žižytė M.** 2015. *Wheat streak mosaic virus* detected in winter wheat in Lithuania. – *Zemdirbystė-Agriculture*, 102(1): 111-114. <https://doi.org/10.13080/z-a.2015.102.014>.
8. Šneideris D., **Žižytė M.**, Zitikaitė I., Urbanavičienė L., Staniulis J. 2013. First report of two distinct strains of *pepino mosaic virus* infecting tomatoes in greenhouses in Lithuania. – *Journal of Plant Pathology*, 95(1): 217. <http://dx.doi.org/10.4454/JPP.V95I1.024>.

9. Žižytė M., Valkonen J., Staniulis J. 2013. Characterization of *beet necrotic yellow vein virus* infecting sugar beet in Lithuania. – *Journal of Plant Pathology*, 95(1): 211-216. <http://dx.doi.org/10.4454/JPP.V95I1.023>.
10. Urbanavičienė L., Žižytė M. 2012. Identification of *Brome mosaic virus* in cocksfoot (*Dactylis glomerata* L.) and meadow fescue (*Festuca pratensis* Huds.) in Lithuania. – *Zemdirbyste-Agriculture*, 99(2): 167-172. ISSN 1392-3196.
11. Šneideris D., Zitikaitė I., Žižytė M., Grigaliūnaitė B., Staniulis J. 2012. Identification of nepoviruses in tomato (*Lycopersicon esculentum* Mill.). – *Zemdirbyste-Agriculture*, 99(2): 173-178. ISSN 1392-3196.
12. Staniulis J., Zitikaitė I., Žižytė M., Jackevičienė E., Urbanavičienė L., Šneideris D. 2012. Detection and molecular identification of alien viruses of plums, sugar beets and tomatoes. – *Zemdirbyste-Agriculture*, 99(1): 85-92. ISSN 1392-3196.
13. Zitikaitė I., Staniulis J., Urbanavičienė L., Žižytė M. 2011. *Cucumber mosaic virus* identification in pumpkin plants. – *Zemdirbyste-Agriculture*, 98(4): 421-426. ISSN 1392-3196.

Straipsniai „Clarivate Analytics Web of Science“ duomenų bazės leidiniuose, neturinčiuose citavimo rodiklio:

1. Norkus T., Staniulis J., Žižytė M., Melnyk M., Yusko L., Snigur H., Budzanivska I., Polischuk V. 2008. Molecular identification of *Plum pox virus* isolates from Lithuania and Ukraine. – *Zemdirbyste-Agriculture*, 95(3): 277-285. ISSN 1392-3196.

Straipsniai kituose recenzuojamuose periodiniuose, tęstiniuose ar vienkartinuose mokslo leidiniuose (knygose, žurnaluose, straipsnių rinkiniuose, ugdymo priemonėse):

1. Ivanauskas A., Rimsaitė J., Danilov J., Soderman G., Šneideris D., Zizyte-Eidetiene M., Wei W., Valiunas D. 2021. A survey of potential insect vectors of mountain pine proliferation decline phytoplasma in Curonian Spit, Lithuania. – *Environmental Sciences Proceedings*, 3(1): 81. <https://doi.org/10.3390/IECF2020-07977>.
2. Žižytė M., Staniulis J., Syumka A., Nurmukhammedov A. 2011. Soil-borne viruses detected in sugar beet in Lithuania and Ukraine. – “Taras Shevchenko’ Kyiv National University’ Scientific Bulletin, Biology Series”, 59: 33-36. ISSN 1728-2748.
3. Staniulis J., Žižytė M., Norkus T., Yusko L., Snigur H., Budzanivska I. 2008. Incidence of *Plum pox virus* in Lithuania and Ukraine. – “Taras Shevchenko’ Kyiv National University’ Scientific Bulletin, Biology Series”, 51: 50-54. ISSN 1728-2748.
4. Žižytė M., Staniulis J. 2008. *Beet necrotic yellow vein virus*: purification and detection by electron microscopy and western blot. – “Taras Shevchenko’ Kyiv National University’ Scientific Bulletin, Biology Series”. 51: 54-55. ISSN 1728-2748.
5. Zizyte M., Staniulis J. 2007. Investigations on *Beet necrotic yellow vein virus* in Lithuania. – “*Virus vector management in a changing climate*”. Kristianstad: Nordic Association of Agricultural Scientists (NJF), 33-35. ISSN 1653-2015.
6. Žižytė M., Staniulis J., Zitikaitė I. 2006. Identification of *Beet necrotic yellow vein virus* isolate detected in Lithuania. – *Agronomy Research*, 4(Special issue): 475-478. ISSN 1406-894X.

Kiti mokslo straipsniai, publikuoti recenzuojamuose leidiniuose Lietuvoje:

1. Žižytė-Eidetienė M., Valiūnas D. 2018. In Memoriam Juozas Benediktas Staniulis (1938–2018). – *Botanica*, 24(1): 101–112. ISSN 2538-8657. DOI: 10.2478/botlit-2018-0010.
2. Žižytė M., Šneideris D., Zitikaitė I., Urbanavičienė L., Staniulis J. 2013. Characterization of two distinct *pepino mosaic virus* isolates from tomato in Lithuania. – *Botanica Lithuanica*, 19(1): 22-27. ISSN 1392-1665.
3. Žižytė M., Kučinskaitė-Kodžė I., Staniulis J. 2009. Preparation of polyclonal antiserum to *Beet necrotic yellow vein virus* and its application for immunodiagnosics. – *Biologija*, 55(3–4): 93–98. ISSN 1392-0146. DOI: 10.2478/v10054-009-0015-2.
4. Bendikienė V., Žižytė M., Juodka B. 2004. The Specificity of *Pseudomonas mendocina* 3121-1lipase. – *Biologija*, 2(1): 43–45. ISSN 1392-0146.

DALYVAVIMAS TARPTAUTINIULOSE IR NACIONALINIULOSE MOKSLO PROJEKTULOSE

2024 – 2028	Darbo grupių narė. COST Action CA23107 - Network for Evidence Synthesis in The Agri-Food Sector (EU-NESA), project Coordinator: Harper Adams University, Edgmond, United Kingdom.
2021 – 2025	Lietuvos atstovė Cost veiklos valdymo komitete. COST Action CA20113 - A sound proteome for a sound body: targeting proteolysis for proteome remodelling (ProteoCure), project Coordinator: Centre national de la recherche scientifique (CNRS), France.
2022 – 2026	Darbo grupių narė. COST Action CA21134 - Towards zero Pesticide AGRiculture: European Network for sustainability (TOP-AGRI-Network), project Coordinator: INRAE147 rue de l'Université, France.
2021 – 2021	pagrindinė tyrėja Medžiagų paviršiaus viricidinio poveikio tyrimas „Dangos“. Užsakovas: Inovacinė firma „MKDS“, UAB. Projekto Nr. 2021/PER-4-9; 2021-05-19.
2013 – 2012	pagrindinė tyrėja „Biotechnologija ir biofarmacija: fundamentiniai ir taikomieji tyrimai“. Projekto Nr. VP1-3.1-ŠMM-08-K-01-005/KS-560000-1757.
2011– 2010	pagrindinė tyrėja Nacionalinės mokslo programos „Lietuvos ekosistemos: klimato kaita ir žmogaus poveikis“ projektas „Ištirti vaismedžių ir daržovių svetimkraščių virusų genetinę įvairovę, plitimą lemiančius veiksnius“. Projekto Nr. LEK-16/20102010-2011.
2010 – 2009	pagrindinė tyrėja Lietuvos-Ukrainos dvišalio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programos projektas (MTEP) „Runkelių rizomaniją sukeliančio viruso ir kitų dirvožemiu plintančių virusų izoliatų Lietuvoje ir Ukrainoje identifikavimas bei genomo lyginamoji molekulinė charakteristika“. Projekto Nr. V-23/2009, TAP-34/2010, TAP-48/2010.
2008 – 2007	pagrindinė tyrėja Lietuvos-Ukrainos dvišalio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programos projektas (MTEP) „Slyvų raupų viruso paplitimo Lietuvoje ir Ukrainoje tyrimas ir biotechnologinių metodų ruošimas bevirusinei sodinamajai medžiagai gauti“. Projekto Nr. V-09/2007, V-12/2008, SUT-268.

STAŽUOTĖS IR MOKYMAI

2006 m. 02 / 03 Symposium and Postgraduate course „Agro-Biotechnology focused on Root-Microbe Systems (AB-RMS). Root infection biology: pathogenic interactions. (Hamburgo universitetas, Hamburgas, Vokietija).

DALYVAVIMAS MOKSLINĖSE KONFERENCIJOSE

Tarptautinė mokslinė konferencija:

1. Dėlkus M., Mikalauskas A., **Žižytė-Eidetienė M.**, Ivanauskas A., Valiūnas D. 2024. Detection of Lingonberry Stunted Yellows Disease associated with '*Candidatus Phytoplasma trifolii*' in the natural habitat of Lithuania. - *International Conference of Life Sciences "The COINS 2024"*, 15-18 April, Vilnius, Lithuania. Book of Abstracts: 105.
<https://thecoins.eu/posters/about>
<https://thecoins.eu/about/past>
2. Dėlkus M., **Žižytė-Eidetienė M.**, Valiūnas D. 2023. '*Candidatus phytoplasma rubi*' detection in blackberries (*Rubus plicatus*) and raspberries (*Rubus idaeus*) in Lithuania. – *X International Conference „Bioresources and Viruses“*, 11-13 September, Kyiv, Ukraine. Book of Abstracts: 64.
https://global-uploads.webflow.com/638e14438e3336e28f604839/64f98c528caea04829368494_ICBV_2023_Book_abstracts_.pdf
3. Ivanauskas A., Rimsaite J., Danilov J., Soderman G., Sneideris D., **Zizyte-Eidetiene M.**, Wei W. Valiunas D. 2020. A survey of potential insect vectors of mountain pine proliferation decline phytoplasma in Curonian Spit, Lithuania. – *The 1st International Electronic Conference on Forests — Forests for a Better Future: Sustainability, Innovation, Interdisciplinarity*, spalio 15 – 30. Environmental Sciences Proceedings: 2021, 3(1): 81.
<https://doi.org/10.3390/IECF2020-07977>
Presentation slides <https://sciforum.net/manuscripts/7977/slides.pdf>
4. Staniulis J., Zitikaitė I., **Žižytė M.**, Jackevičienė E., Urbanavičienė L. Šneideris D. 2011. Detection and molecular identification of alien viruses affecting stone fruit and vegetable crops in Lithuania. – *International workshop-seminar “Plant biotechnology advances in agriculture”*, spalio 27 – 28, Kaunas, Lithuania. Santraukų rinkinys: 27.
5. Šneideris D., Zitikaitė I., Grigaliūnaitė B., **Žižytė M.**, Staniulis J. 2011. Identification of nepoviruses in tomatoes. – *International workshop-seminar “Plant biotechnology advances in agriculture”*, spalio 27 – 28, Kaunas, Lithuania. Santraukų rinkinys: 24.
6. **Žižytė M.**, Staniulis J., Syumka A., Nurmukhammedov A. 2010. Soil-borne viruses detected in sugar beet in Lithuania and Ukraine. – *VIth International conference “Bioresources and viruses“*, rugsėjo 14 – 17, Kijevas, Ukraina. Santraukų rinkinys: 110 – 111.
7. **Zizyte M.**, Staniulis J. 2008. Molecular analysis of BNYVV type detected in Lithuania. – *7th International Working Group on Plant Viruses with Fungal Vectors (IWGPVFFV) symposium*, rugsėjo 1 – 4, Kvedlinburgas, Vokietija. Santraukų rinkinys: 38.
8. **Zizyte M.**, Staniulis J. 2007. Investigations on *Beet necrotic yellow vein virus* in Lithuania. Nordic Association of Agricultural Scientists (NJF). – *Seminar 402 “Virus vector management in a changing climate”*, spalio 9 – 11, Kristianstadas, Švedija. Santraukų rinkinys: 33 – 35.
9. **Žižytė M.**, Staniulis J. 2007. *Beet necrotic yellow vein virus*: purification and detection by electron microscopy and western blot. – *Vth International conference “Bioresources and viruses“*, rugsėjo 10 – 13, Kijevas, Ukraina. Santraukų rinkinys: 107.

10. Žižytė M. 2006. The occurrence and detection of sugar beet disease rhizomania in Lithuania. – *Second symposium of the agrobiotec network: root soil microbe interaction*, vasario 25 – kovo 3, Hamburgas, Vokietija. Santraukų rinkinys: 63.
11. Žižytė M., Staniulis, J., Zitikaitė, I. 2006. Characterization of *Beet necrotic yellow vein virus* isolate detected in Lithuania. – *International conference „Development of environmentally friendly plant protection“*, rugsėjo 5 – 7, Pühajärve, Estija. Santraukų rinkinys: 56.

Nacionalinėse mokslinėse konferencijose:

1. Dėlkus M., Žižytė-Eidetienė M., Ivanauskas A., Valiūnas D. 2024. Diversity and prevalence of phytoplasmas in Lithuanian berry plants. 17th *Conference of Young Scientists "Biofuture: Perspective of Natural and Life Sciences"*. 21 November, Vilnius, Lithuania. Book of Abstracts: 12.
<https://gamtostyrimai.lt/wp-content/uploads/2024/11/2024-11-21-konferencijos-BIOATEITIS-pranesimu-tezes.pdf>
2. Dėlkus M., Valiūnas D, Žižytė-Eidetienė M., Ivanauskas A. 2023. Fitoplazminių infekcijų uoginiuose augaluose plitimo keliai ir kontrolės būdai. Kaip išvengti pesticidų? – *HERBOLOGIJA 2023: Piktžolių ekologija ir kontrolė: programa ir pranešimų santraukos*: 27-30. 23 March, Kaunas, Lithuania. ISBN 9786094491160.
https://zua.vdu.lt/wp-content/uploads/2023/03/Herbologu-konferencijos-2023-03-21_1-1.pdf
3. Žižytė M. 2009. Identification and characterization of sugar beet rhizomania causing virus. – *Conference of Young Scientists "Biofuture: Perspective of Natural and Life Sciences"*, 15 December, Vilnius, Lithuania. Book of Abstracts: 4 – 5.
4. Žižytė M., Staniulis J. 2008. Detection and characterization of sugar beet rhizomania agent in Lithuania. – *Xth conference of Lithuanian Biochemical Society "Biochemistry and systems biology"*, 20 – 22 June, Tolieja, Lithuania. Book of Abstracts: 71.